

1 Introducció

L'idioma valencià és la llengua pròpia dels valencians, reconeguda com a tal per l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Des de l'any 2001, en que l'Estat Espanyol ratificà la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries, el valencià forma part de les llengües regionals que tenen el caràcter d'oficials en les seues respectives Autonomies.

Com a tal, la llengua valenciana ha segut tractada en els cinc informes periòdics que ha elaborat el Govern d'Espanya, en la participació del Govern valencià. Durant este temps, els informes presentats pels distints Governes espanyols han fet autodiagnòstic del grau de compliment de la Carta. També durant este temps, diverses associacions han aportat informes complementaris, generalment més crítics que els oficials, i el Comité d'Experts ha emés les seues recomanacions segons preveu el mecanisme d'aplicació de la Carta.

Les entitats cíviqes/ONGs elaboradores d'este informe, considerant-nos tan directament implicades en el procés de dignificació i recuperació de la nostra llengua – tal i com evidencien totes les iniciatives realisades en els seus més de cent anys d'història– com les demás associacions que han vengut presentant els seus informes, no contem en els mijos materials ni humans necessaris per a fer un anàlisis de tots els objectius, principis i mides que contempla la Carta en relació al valencià.

No obstant, encara que podem coincidir en gran mida en algunes apreciacions sobre les carències que denuncien eixos informes en quant a l'us del valencià en els àmbits de la justícia i les administracions públiques, considerem que hi ha certs aspectes que perjudiquen a la normalisació de l'us de l'idioma valencià que han segut omesos en els informes crítics degut a una visió biaixada, o directament interessada, de la situació sociolingüística que vivim els valencians. Estos aspectes, además del potencial efecte nociu per a la salut del valencià com a llengua minoritària, afecten directament a una part de la societat civil valenciana la sensibilitat de la qual representem, i de forma clara i objectiva a les nostres entitats i atres en la mateixa sensibilitat, als nostres escritors i als usuaris del valencià.

Aixina puix, no podent fer un informe exhaustiu, sí havem considerat necessari elaborar este document que es centra en aquells aspectes rellevants al nostre entendre i que no han segut coberts ni per l'informe oficial ni pels presentats per unes atres entitats cíviqes. Nos centrarem en l'informació continguda en el “Quint informe sobre el compliment en Espanya de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries, del Consell d'Europa 2014-2016”, per ser l'últim i perque, precisament baix el mandat de l'últim Govern valencià –coelaborador de l'informe i en el poder des de l'últim any a que el mateix fa referència– s'han produït fets de discriminació sense precedents anteriors cap al món cultural valencià d'una determinada sensibilitat.

Despuix de l'introducció, en l'apartat 2 del document fem una breu resenya sobre les entitats que havem elaborat el present informe, indicant la data de constitució, els fins fundacionals i un resum de les accions de promoció de l'us del valencià que havem portat a terme fins a l'actualitat.

En l'apartat 3 presentem el conflicte sociolingüístic entorn a l'idioma valencià, identificant les postures més definides i l'evolució del seu pes en la societat, els àmbits acadèmics formals i el poder polític. Este conflicte, negat o obviat per alguns, és tan real com per a haver obligat al Govern valencià en 1998 a demanar un informe a un orgue consultiu, el *Consell Valencià de Cultura*, i a crear una entitat normativa oficial per a l'idioma valencià –*Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL)*– en l'intenció de tancar la ferida social.

Una interpretació interessada d'esta solució, per cert, ha escomençat a ser usada 18 anys despuix com a justificació per a aplicar mides de marginació i ofegament cap a una part de la societat civil valenciana.

L'apartat 4 analisa els quatre informes d'evaluació preparats del Comité d'Experts fins l'actualitat, matisant i ampliant alguns punts en que pensem que falta informació rellevant en el cas del valencià.

En l'apartat 5 se repassen aquells punts de la Carta en els que considerem que les administracions públiques valencianes estan portant a terme accions en detriment dels drets de part dels valenciaparlants, i que per tant anirien contra l'esperit de la Carta, i contra els seus objectius i principis. En els punts afectats se matisa l'informació present en l'informe del Govern Espanyol i s'aporten senyes adicionales absents tant en l'informe oficial com en el presentat per unes atres associacions.

Per últim, en els apartats 6 i 7 les entitats que havem elaborat el present informe resumim les nostres conclusions, nos posem a la disposició del Comité d'Experts i proponem alguns pròxims passos per a que els seus membres puguen conéixer en més profunditat eixa atra realitat de l'idioma valencià, segurament desconeguda, que havem intentat posar de manifest en estes pàgines.

Complementen l'informe uns anexos en informació complementària sobre aspectes tractats en el document, aixina com un inventari dels casos concrets de persecució que patix una part de del món cultural i de la societat civil valencianes en relació a l'us del valencià, per divergir de la postura ideològica actual d'alguns organismes públics. L'Apèndix Documental aporta les evidències dels casos de discriminació denunciats, per a facilitar la seua consulta.